

Cena ogłoszeń na 1-ej stronie
wiersz petitowy mk. 2,00
na III-ej stronie—mk. 1,50
na IV-ej stronie — 0,75 f.,
nadcielane na wiersz
garmentowy — mk. 2,50,
Drobne ogłoszenia po 10
fen. na wyraz. Złączenia
po mk. 7,50 od tysiąca.

Redakcja i Administracja
mieszka się pod № 4-ym
pięty ul. Starososnowiec
kiej w Sosnowcu.

Adres dla listów i depesz:
„Iskra”, Sosnowiec.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Pranumerata wynosi: Z od
zieniem rocznie m. 30.00 —
półrocznie m. 15.00—kwarta-
lnie m. 7.50—miesięczno
m. 2.50 z przesyłką poces-
towa 2 m. 50 f., miesięcz-
nie. Cena numeru pojed-
ynczego — 20 fen.

Redakcja otwarta od 8 rano
do 7 wiecz. — Rękopisów na-
ciślanych redakcja nie zwraca.

Oddziały własne w Będzinie
ul. Małachowskiego 9, w Dą-
browie ul. Sienkiewicza № 6

Pierwszy obraz fabryki „Pathe” w Paryżu

„WHIP”

sensacyjny dramat sportowy w 6 cz. pług scenarjusza Drury, Lane osnuty na
stosunkach życia miliardów amerykańskich.

Nad program. Aktualne zdjęcie „Odehód uroczysteści 3-go Maja
w Warszawie 1919 roku.

UWAGA. Początek o godz. 5, w niedziele i święta o 4-ej.

KINO
Zacisze

Warunki pokoju z Niemcami.

Wyrok śmierci dla Niemiec.

Nareszcie!

nie pozwoli hydrze krzy-
żackiej wzrósć w siłę na
hańbę i utrapienie ludzko-
ści.

Hydrze tej z wyroku try-
bunału świata obcięte będą
nie tylko wszystkie łby, ale
wyrwane będą wszystkie
pazury.

Bolesna ta operacja, roz-
poczęta w początku listopa-
da, t. j. od chwili gdy krzy-
żactwo uderzyło w próśby
o rozejm, ukończona być
musi jeszcze w maju. Groź-
by Niemiec, iż nie podpi-
szą układów nie zdadzą się
na nic, gdyż ententa ma
tysiące sposobów do przy-
gięcia karku pieniącym się
z wściekłości wrogom, któ-
rzy jeszcze dziś nie znają
skrucy i gdy im odbiera-
ją zrabowane ziemię i bo-
gactwa, złupione na słab-
szych, drą się w niebogło-
sy, że im się krzywdza dzie-
je.

Ale to wszystko nic nie
pomoże: sprawiedliwości
stać się musi zadość.

Zbrodnie niemieckie stra-
sne były, a więc i kara.
(r.)

Historyczne posiedzenie.

Wersal, 7 maja.

(Tel. wł. „Iskry”.)

Punktualnie o godz. 3 po-
łudniu udała się delegacja nie-
miecka do hotelu Trisnon. Kró-
tka podróż tym razem odbyła
się bez przygód. Na czele dele-
gacji, złożonej z 11 osób stał
minister spraw zagranicznych
hr. Brockdorff-Rantzau.

W wielkiej sali hotelu Trisnon
spotkał delegację szef misji
wojskowej francuskiej, pułk. Han-
ry. Zebrani tam już byli wszy-
scy członkowie kongresu parys-
kiego z przewodniczącym Cle-
menceau. Po prawej jego stro-
nie zasiadł Wilson, po lewej —
Lloyd George.

Od. d. 29 maja delegaci
niemieccy wraz z całym
sztabem rzeczoznawców i
urzędników oczekiwali z
dnia na dzień na warunki
pokoju, które koalicja
miała im wręczyć.

Z dnia na dzień odkła-
dano ten akt, a to przewle-
kanie z wydaniem wyroku
było dla skazańców niema-
łą katuszą, skoro nawet
przysłowiowa cierpliwość
niemiecka wyczerpała się i
delegaci zwrócili się o przy-
spieszenie tej chwili, moty-
wując swą prośbę obecnoś-
cią w Wersalu aż 3 mini-
strów, którzy powinni być
w Berlinie, gdzie czeka
ich praca.

Prośba niemców tym ra-
zem wysłuchana została:
odpowiedziano im, że akt
wręczenia preliminarjów po-
koju odbędzie się w d. 7
maja o godz. 3 po połud-
niu.

Aczkolwiek straszne by-
ły chwile oczekiwania wśród
złorzeczeń i przekleństw za
ogrodzeniem z drutu kol-
czastego, to jednak delega-
cja nie dążyłaby do ich skró-
cenia, gdyby przeczuła, jak
jak straszny wyrok zapad-
nie dla Niemiec.

Jest to wyrok ostatecz-
nej zagłady, wyrok śmierci
dla największych zbrodnia-
rzy świata. Tak przynaj-
mniej określają warunki po-
koju sami niemcy, ludząc
się nadzieją, iż ententa zmie-
ni je jeszcze na korzyść
pokonanych, ale jeszcze
butnych, jeszcze groźących,
jeszcze przewrotnych i jesz-
cze stosujących metody ban-
dyckie w stosunku do słab-
szych — plugawych Niemiec.

Ententa jednak nie po-
pełni błędu polaków po zwy-
cięstwie grundwaldzkim i

Program Nr. 40.

Dla dzieci i młodzieży wstęp dozwolony.

Od czwartku 8 go maja 1919 r.

Najwybitniejsza farsa
obecnego sezonu **Moja żona — gwiazda kinematograficzna**

przewyborna farsa w 4-ach aktach z uroczą **Ossi Osswaldą** w roli głównej.

NAD PROGRAM:

Przyjazd Jen. Hallera do Warszawy. Środki lokomocji w Alpach.

Początek przedstawień — o godz. 5, w niedziele i święta — o godz. 4.

TEATR
KINO - OAZA
w Sosnowcu.

TEATR ZIMOWY

Dnia 10 maja 1919 r.
odbędzie się

KONCERT

prof. **Bolesława Mazurkiewicza** (skrzypka - wirtuoza),
p. **Janiny Rosenberżanki** (młodej utalentowanej pianistki),
p. **E. Kochańskiego** (wieloletni koncertmistrz Warszawskiej Filharmonji).

Początek punktualnie o godz. 8-ej wiecz.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni W-go Ciechanowskiego, a w dzień koncertu —
w kasie teatru od godz. 6-ej do 8 ej wieczorem.

Szczegóły w programach.

Szczegóły w programach.

Towarzystwo „Lutnia” w Sosnowcu.

Dnia 15 maja r. b. odbędzie się w sali teatru miejscowego

Koncert Jubileuszowy
Dyr. W. Powiadowskiego

przy udziale

chórów Towarzystwa, zespołów muzycznych „Lutni” czę-
stochowskiej oraz zaproszonych solistów.

Szczegóły w programach. — Bilety wcześniej do nabycia w lokalu
„Lutni” (Warszawska 5) codziennie od godz. 8 do 10 wieczorem.

KINO
Stinks
w Sosnowcu.

Tylko 3 dni 9, 10 i 11 maja włącznie. — Wstęp dla dzieci do lat 16 niedozwolony!
Mgła i słońce
Wspaniały dramat w 5 wielkich aktach.
W roli głównej słynna piękność
— MIRA MAY. —
LENA CZY LENIUTA? Znakomita farsa w 2 aktach.
DZIENNIK WOJENNY (naturel).
Nad program: **Patroni i Bronecki** z zupełnie nowym repertuarem.
Na scenie!

Obecny był też marszałek Foch oraz kilku francuskich oficerów.

Hr. Brockdorff Ranitzau wraz z delegacją zasiadł przy małym stole na środku sali.

Kilka minut po 3 ej Clemenceau otworzył

historyczne posiedzenie

krótką przemową, w której zaznaczył, że nadeszła chwila obrachunku okrutnej wojny.

„Panowie żądacie pokoju — mówił Clemenceau. — Jesteśmy gotowi go panom udzielić. Księga, którą panom wręcza, zawiera warunki pokoju. Pozostawimy panom czas niezbędny, na który pozwala grzeczność międzynarodowa, byście je zbadali, my zaś pomyśleliśmy o środkach zapobiegawczych i o zabezpieczeniu się, by ten

drugi pokój wersalski,

którego zakończenie jest takie straszne, był już ostatnim.”

Tutaj Clemenceau streścił te kwestje, na które delegacja niemiecka odpowiedzieć musi

w ciągu dni 14.

Po tej przemowie sekretarz generalny kongresu pokojowego

ententy i jej sprzymierzeńców, Dutasta, wręczył hr. Brockdorffowi księgę z warunkami pokoju.

Hr. Brockdorff siedzący odczytał nudną mowę, której ustępy ważniejsze tłumacze powtarzali po angielsku i po francusku.

Mówca stwierdza dążenie Niemiec do ogólnego pokoju i zbija twierdzenie, jakoby tylko Niemcy ponosić miały odpowiedzialność za wojnę, żądając śledztwa przez komisję bezpartijną.

Uważając winę Niemiec w stosunku do Belgji i północnej Francji, hr. Brockdorff obiecuje odbudowę zniszczonych krajów, wreszcie żądając pokoju, oparte go na sprawiedliwości, oświadcza że delegacja zbada wręczony jej dokument w nadziei, że w wyniku wspólnego zejścia się, dokument ów podpisany zostanie przez wszystkich.

Po ukończeniu czytania przez hr. B., Clemenceau zapytał, czy życzy sobie kto jeszcze zabrać głos, poczym zamknął obrady.

Akt ten historyczny trwał 35 minut i zakończony został o godz. 3 m. 50.

Przyjazd kurjera z warunkami pokoju.

Berlin, 9 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

Kurjer, wiozący warunki pokoju, wyjechał z Wersalu we środę o godz. 10 min. 15 wieczorem i przybył do Berlina dziś, w piątek, o godz. 11 przed południem.

Komisji pokojowej konstytuowanej wczoraj rząd wyjaśnił swą stanowisko względem warunków pokojowych.

Na posiedzeniu sejmu pruskiego zarówno skrajna prawica, jak i lewica wyraziła wczoraj przekonanie, że pokój, proponowany przez ententę, jest nie do przyjęcia.

Gdyby nie chcieli podpisać...

Rotterdam, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

„Morningpost“ donosi z Paryża:

Komitet blokady Niemiec we wtorek obradował 6 godzin i powziął ważne uchwały na wypadek, gdyby Niemcy nie chcieli podpisać traktatu pokojowego.

Najważniejsze warunki pokojowe.

Paryż, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

Wojska niemieckie mają być w ciągu 2 miesięcy po podpisaniu pokoju zmniejszone do 70 tys. piechoty, 30 tys. kawalerji z 4 tys. oficerów. Zbrojenia będą nadzwyczaj ograniczone.

Wszystkie forty w odległości 50 mil ang. na wschód od Renu będą zniszczone.

Flota niemiecka w tymże okresie ma być zmniejszona do 6 pancerników, 6 krążowników lekkich, 12 torpedowców i 12 komitortorpedowców i 15 tys. zaogł przy 1.500 oficerach.

Urządzenia wojenne i morskie na Helolandzie muszą być zniszczone.

B. cesarz Wilhelm oddany zostaje pod sąd nadzwyczajny za pogwałcenie moralności międzynarodowej i świętości układów.

Osoby, które pogwałciły prawa międzynarodowe i zwyczajów wojny, stawione będą przed sąd koalicji.

Niemcy zapłacą 1 miliard funtów szterlingów oraz muszą wynagrodzić straty i szkody wszystkim osobom cywilnym mocarstw sprzymierzonych.

Warunki finansowe.

Berlin, 9 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

Cały majątek i wszystkie wpływy zarówno Niemiec, jak i państw, należących do Rzeszy, mają być obracane w pierwszym rzędzie na zapłacenie kosztów i odbudowę zrujnowanych prowincji i krajów.

Państwa, które odbierają ziemie, należące do Niemiec, przejmą

całą część długów niemieckich, zaciągniętych przed 1 sierpnia 1914 roku.

Wyjątek stanowi Alzacja i Lotaryngja oraz ta część długu, przypadająca na Polskę, która według określenia specjalnej komisji, użyta była na kolonizację, oraz na zakup własności państwowej w odnośnych okręgach. Ta własność musi być odkupiona przez Polskę za cenę, którą określi komisja.

Do własności tej zaliczona będą kopalnie węgla Niemiec i państw związkowych oraz wła-

śność prywatna Wilhelma i innych książąt.

Warunki ekonomiczne.

Berlin, 9 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

Wszystkie wyroby i produkty b. prowincji poznańskiej na zasadzie traktatu pokojowego mogą być wwożone do Niemiec bez cła w ciągu lat 3. Inne zaś okręgi „niemieckie“, które przyznano Polsce, otrzymują podobny przywilej na przeciąg 18-tu miesięcy.

Granice zachodnie Polski ustalone.

Wersal, 7 maja.

(Tel. własny „Iskry“)

Ogłoszone dzisiaj warunki pokoju przyznają Polsce:

1) Cały niemal Górny Śląsk od Neustadtu z powiatami opolskim i kluczborskim i z całym okręgiem na wschód i na wschód południowy od tych powiatów.

2) Całe niemal Poznańskie z Leszmem.

3) Prusy Zachodnie z Puckiem i Gdańskiem.

4) Wąski pas Prus Wschodnich po prawej stronie Wisły z miastami Toruniem i Grudziądem.

W regencji olsztyńskiej i w przyległych powiatach Prus Wschodnich urządzony będzie plebiscyt.

Granica śląska.

Paryż, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

Na południu granica Polski rozpoczyna się od Neustadtu i idzie na północ do wschodniej granicy powiatu niemodlińskiego, około 3 kilometrów na wschód od Halczyne, stąd dalej wchodzi granicą pow. niemodlińskiego, następnie po linii granicznej między Górnym a Środkowym Śląskiem, a następnie zachodnią granicą Poznańskiego aż do rzeki Barycz; rzekę Barycz, a następnie po linii granicznej między powiatami górńskim i głogowskim na północ.

Granica północna Polski.

W prasie niemieckiej jedne pisma podają granicę Polski na wschód od Pucka, inne zaś na zachód od tegoż miasta.

Nasz telegram szczegółowy stwierdza, że linja graniczna kończy się o 25 kilometrów na zachód od Pucka. Do Polski należy Weichorowo, Choczów i jeziora na wschód od Choczowa.

Plebiscyt

w Prusach Wschodnich.

Cześć granicy między Prusami Wschodnimi a Polską pozostawiona jest do rozstrzygnięcia plebiscytowi. Dla południowej i północnej granicy Prus Wschodnich zarządza się:

1) Pierwsze głosowanie ma nastąpić w rejencji olsztyńskiej między południową granicą Prus Wschodnich a północną granicą tejże rejencji na obszarze, zakreślonym następującymi linjami granicznymi: a) linją, dotykającą Prus Wschodnich i Zachodnich, aż do połączenia się z linją graniczną między okręgami oleskim a węgoborskim; b) linją graniczną od Oleska aż do połączenia się z obecną granicą państwa.

2) Drugi plebiscyt nastąpi w

okręgu postolińskim (Stehm) i różanowskim (Rosenburg) i w częściach okręgu malborskiego i kwidzińskiego, położonych na wschód od Wisły.

W każdym z obu tych wypadków będą musiały wojska niemieckie i urzędnicy w przeciągu 15 dni po zawarciu pokoju opuścić kraj, który oddany będzie pod pieczę komisji z 5 członków, mianowanych przez 5 państw sojusznicych.

Komisja ta będzie miała za zadanie przeprowadzić wolne, sprawiedliwe i tajne głosowanie poczym zaproponuje 5 mocarstwom linję graniczną i ukończy swe prace, gdy nowa linja będzie ustalona i nowe władze wprowadzone.

Prusy Wschodnie będą miały wolny przystęp do Wisły i prawo używania Wisły.

Północno-wschodni skrawek Prus Wschodnich z okolicą Klajpedy ma być odstąpiony państwu sprzymierzonym.

Granice Gdańska

ustalone będą przez komisję, która ma być zamianowana w przeciągu 6 miesięcy po zawarciu pokoju.

Do komisji wejdą: 3 przedstawiciele koalicji, 1 przedstawiciel Polski i 1 przedstawiciel Niemiec.

Granice Luksemburga i Szwajcarii są te same, jakie były w sierpniu r. 1914.

Granica Francji jest taka, jaka była w d. 13 lipca 1870 roku z zastrzeżeniem co do Zagłębia Saary.

Granica z Austrią pozostaje ta, która była w d. 3 sierpnia 1914 roku.

15 działów umowy pokojowej.

Paryż, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

Umowa pokojowa podzielona została na 15 części.

1 część

zawiera układ co do Ligi narodów.

2 część

określa granice Niemiec.

3 część

zobowiązuje Niemcy co do przyjęcia zmian, które wprowadza układ pokojowy; ustanawia państwa polskie i czesko-słowackie; zmienia granice Belgji; wprowadza nowy system rządów w Luksemburgu i w okręgu Saary; oddaje Alzację i Lotaryngję Francji; ustanawia zasady, regulujące sprawy Silesziku; zobowiązuje Niemcy do uznania samodzielności Austrii.

4 część

odbiera Niemcom kolonie i koncesje zamorskie; uznaje protektorat Anglii nad Egiptem i unieważnia układ w Algieras.

5 część

ogranicza armję i flotę niemiecką, znosi w Niemczech służbę wojskową z poboru czyniąc w ten sposób krok pierwszy do rozbrojenia ogólnego.

6 część

reguluje sprawę powrotu jeńców.

7 cz.

mówi o odpowiedzialności i karze oraz pociąga do śledztwa sądowego b. cesarza Wilhelma.

8 cz.

mówi o wynagrodzeniu szkód i strat i zawiera szczegółowe przepisy co do zwrotu trofeów z dawniejszych wojen.

9 cz.

zawiera postanowienia finansowe.

10 cz.

dotyczy spraw ekonomicznych i przywraca moc międzynarodowemu układowi i konwencjiom niepolitycznym.

11 cz.

zajmuje się lotnictwem.

12 cz.

reguluje międzynarodową kontrolę nad portami, rzekami, kolejami, a w szczególności zajmuje się kanałem kielskim.

13 cz.

zawiera układ pracy.

14 część

głosi o terminie okupacji okręgów niemieckich.

15 część

dotyczy układów i zdobyczy wojennych.

Niemcy o pokoju.

Berlin, 7 maja.
(Tel. wł. „Iskry“)

Do prasy niemieckiej telegrafują z Wersalu, że delegacja niemiecka otrzymawszy warunki była nadzwyczaj wzburzona, jednakże nie odrzuciła ich, lecz w ciągu terminu 14-dniowego wypracuje swoje wnioski w tych punktach, które są nie do przyjęcia.

Obecnych warunków żaden

rząd podpisać nie może, gdyż taki pokój oddaje Niemcy w niewolę.

Ententa o pokoju.

Parż, 8 maja.
(Tel. wł. „Iskry“)

Ententa nie przypuszcza, by Niemcy mogły odrzucić warunki. Niemcy mogą piśmiennie pertraktować, ale odpowiedź, którą otrzymają, będzie ostateczną.

Marszałek Foch do Niemiec.

Echa bombardowania Wieruszowa.

Berlin, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry“)

W sprawie zamierzonej rzeźni ofensywy polskiej, marszałek Foch wystosował następującą notę do gen. Nudanta w celu zakomunikowania jej komisji rozejmowej niemieckiej.

„Niech pan zakomunikuje w moim imieniu panu Erzbergerowi, co następuje:

Ententa i sprzymierzone państwa zakomunikowały mi swoją wolę, że kroki nieprzyjacielskie na froncie polsko-niemieckim muszą być przerwane.

Niedawno zwrócona została uwaga na to rządu polskiego.

Mój telegram № 2298 z d. 2 maja, który panu zakomunikowałem przez komisję rozejmową, zawierał wyraźne wyjaśnienie w tej mierze pana Paderewskiego. Obecnie streszczam to samo:

1) Polska jest zdecydowana bezwarunkowo wypełnić warunki rozejmu z Niemcami.

2) Polska nie ma żadnych

planów wyzywających względem G. Śląska i Poznańskiego.

3) W okęgach tych wojska polskie nie są wzmocnione.

Otrzymałem w Warszawie w d. 3 maja wieści potwierdzające, że żadnych posiłków do Poznańskiego nie wysłano. Z drugiej strony oddziały gen. Hallera dla ułatwienia przejazdu, przewożone są przez okręg sąsiadujący ze Śląskiem. Wyjaśnienia te wskazują, że obawy Niemiec nie są uzasadnione.

Przeciwnie, nadeszło zawiadomienie, że Niemcy w d. 28 kwietnia dali 18 strzałów armatnich do Wieruszowa pod Cretschową, przyczem zabito 4, a ranniono 3 osoby. Po bombardowaniu Niemcy wywiesili białą flagę i żądali zwrotu konia, rzekomo im skradzionego. Podobne wypadki, które — jak twierdzi rząd polski — powtarzają się codziennie, są niedopuszczalne. Jest rzeczą konieczną, by rząd niemiecki wystąpił energicznie, by nie dopuścić do podobnych wydarzeń.

Podp. Marszałek Foch.“

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś w sobotę 10 b. m. Izydora Oracza.

Jutro w niedzielę 11 b. m. Mamerta.

Wschód słońca g. 4 m. 16.

Zachód „ g. 7 m. 38.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

Dziś, dnia 10 maja 1919 r.

nabywać można (po potrąceniu procentu):

100 markowe, koronowe, rublowe	za 97,63
500 „ „ „	za 488,13
1000 „ „ „	za 976,25
5000 „ „ „	za 4881,25
10000 „ „ „	za 9762,50

Z Sosnowca.

Poranek muzyczny. Staraniem sekcji muzycznej Stow. Nauczycieli szkół średnich w Sosnowcu odbędzie się w niedzielę, dnia 11 maja w sali teatru zimowego poranek muzyczny ku czci St. Moniuszki.

Odczyt o znaczeniu St. Moniuszki wygłosi prof. Obuchowicz; na część muzyczną złożą się chóry, seła, gra na wiolonczeli i fortepianie. Początek punktualnie kwadrans po dwunastej. Bilety do nabycia wcześniej w szkołach, w dniu zaś poranka w kasie teatru.

Ze Zjednoczenia narodowego. W dniu 9 m. b. m. o godzinie 7 ej wieczorem odbędzie się przy ul. Starososnowieckiej № 16 zebranie członków i sympatyków Zjednoczenia narodowego.

Mianowanie. Lekarz powiatowy dr. Wierzbowski, mianowany został od 1 maja b. r. inspektorem m. Warszawy, guberni warszawskiej i plockiej; na jego miejsce naznaczono na lekarza powiatowego do Będzina lekarza z Noworadomska, dra Gajewskiego.

Nasz dodatek nadzwyczajny, któryśmy wydali wczoraj wieczorem po otrzymaniu telegramów z warunkami pokoju rozszedł się w 5 tys. egzemplarzy, a sprzedawany był aż do 2 ej w nocy.

Wielu właścicieli domów uważało za racjonalne upiększenie domów flagami narodowymi, odnieśliśmy bowiem w Paryżu zwycięstwo niełada.

Nasz telegraf. Zarząd telegrafu traktuje Sosnowiec, jak jaką Psia Wółkę. Ustawiono tu jeden tylko aparat telegraficzny najpodlejszego systemu, w dodatku psujący się stale. Wczoraj, na przykład, odebraliśmy całą stopy depesz bardzo pilnych, z dnia 6 i 7 maja... poczaj!

Jest to fakt wprost niesłychany, jeśli zważymy, czym jest dziś Sosnowiec pod względem politycznym i ekonomicznym.

Może uwagi nasze skłonią ministerjum poczt i telegrafu do zainteresowania się większego Zagłębia, które przecież nie zasługuję sobie na podobną traktowanie.

Echa wyjazdu sosnowiczanki. Zebrane na nabożeństwo sosnowiczanki, które jako ochotniczki miały udać się na front lwowski, nie wszystkie miały szczęście wyjechać, albowiem podczas przemówienia i błoga-

stawienia ks. kan. Plenkiewicz dwie z nich rozplakaly się, co spowodowało usunięcie ich z listy ochotniczek i pozostawienie w Sosnowcu.

Na niedzielę 18 maja. Ogród przy kinematografie „Zéicze“ jest gruntownie doprowadzany do porządku i, jak się dowiadujemy, na niedzielę 18 bm. przygotowywuje się wielka zabawa majowa.

Lokal przy tymże ogródku, w którym była niegdyś restauracja, jest zupełnie zdemolowany przez „przyjaciół“ Niemców i to do tego stopnia, że niema znaku z podłogi. Chcąc go doprowadzić do porządku, trzeba wydać kilka tysięcy marek.

Na skarb narodowy grono młodzieży z wieczoru artystycznego, urządzanego w dniu 21 kwietnia r. b. otrzymało czyste go zysku 1052 mk. 20 fan.

Zwsk ogóły wyaiósi marek 1246 50 wydatki mk. 194.30.

Zjazd polaków w m. Proszeni jesteśmy o przypomnienie, że w dniach od 10 do 12 odbędzie się 1-y walny zjazd Zjednoczenia polaków wyza. moź. wszystkich ziem polskich. Zgłoszenia na zjazd napływają bardzo licznie. Zgodnie z programem zjazdu, dnia 10 maja odbędzie się narada nad redakcją statutu Zjednoczenia tym samym częstotliwo nir jest związane z podpisem, załączonych do zaproszeń kart zwrotnych.

Podziękowanie.

Zarządzający kopalnią „Młowiec“, inżynier Zygmunt Korsak oraz Jego żona, pani Zofia Korsakowa, od 28 stycznia r. b. zaopiekowali się z całą troskliwością 4 tym szwadronem straży granicznej, ofiarując mu bazylarzeswaie pomoc w każdym kierunku.

Ponieważ takich patriotów oraz tak wysoce szlachetnych i zanych ludzi, oddanych Ojczyźnie, rzadko obecnie zdarza się spotkać, jako dowódca pułku, czuję się w obowiązku wyrazić serdeczną wdzięczność państwu Korsakostwu i w imieniu dobra Ojczyzny złożyć im żołnierskie „Bóg zapłać“.

Oby nasz kraj miał jakasjwiętej takich złotych serc!

Pułkownik Poderni.

Sprawa

Wilhelma Schöna.

Znaną sprawę p. Wilhelma Schöna, właściciela firmy C. G. Schön na Środuli, oskarżonego o gromadzenie towarów w celach zysku (towary białwatne, ubrania i t. p.) sąd okręgowy sosnowiecki rozpatrywał w d. 7 i 8 maja w kompiecie następującym: przewodniczący sędzia Opęchowski, ławnicy: inż. Kamiński i p. Nowak.

Oskarżonego bronili adwokat Eitinger z Warszawy i Ryder z Będzina. Oskarżał prokurator Walewski.

Rozprawy rozpoczęły w d. 7 maja o godz. 10 rano, przerwano je do godz. 12 w nocy; dnia następnego, t. j. wczoraj rozpoczęto rozprawę rano, wyrok zaś ogłoszono o 8 po południu.

Wyrok ten skazuje p. Wilhelma Schöna na 1 rok więzienia i 50 tysięcy mk. kary oraz 50 mk. kosztów sądowych; towary zasokwestrowane mają być sprzedane po cenach minimalnych i funtusz obrósony na korzyść wymiaru sprawiedliwości.

Wyrok ten nie jest ostateczny i oskarżonemu przysługuje prawo apelacji.

Oskarżony jest na wolaósi na kaucją.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Racz zamieścić w swym poetytnym piśmie niniejszy apel do prenumeratorów „Iskry“ całego Zagłębia.

Nader przykrym i bolesnym jest fakt, aby w Zagłębiu Dąbrowskim, tak wielkim i potrzebującym stałej obrony własnych interesów wobec tak licznych i najalesumienniejszych nadużyć, jak to się dzieje za szkodą całego społeczeństwa nie mogły się utrzymać 2 pisma. Tą obroaa najlepszą i najskuteczniejszą jest miejscowa prasa. Żąda pismo warszawskie czy krakowskie, czy innych miast prowincjonalnych nie jest w możności tak skutecznie bronić całego społeczeństwa Zagłębia przed różnymi nadużyciami, jak: paskarstwo wszelkiego rodzaju, przemysłictwo, łapowactwo (korupcja) i t. p., jak bronią z całą bezwzględnością „Iskra“ i „Kurjer“, a w porównaniu z piśmami innymi cena tych pism jest nader niską.

Podczas gdy inne pisma codzienne kosztują miesięcznie 6—8 mk. za „Iskrę“ lub „Kurjer“ płaci się 2 mk. 50 fan. Dla własnego interesu, dla własnego dobra i obrony nie wolno nam pozbawiać się ostatejniej broni, jaką jest prasa miejscowa. Aby podtrzymać egzystencję pism miejscowych, a tym samym i swoją, trzeba nam postąpić w myśl zasady „jedea za wszystkich, a wszyscy za jednego“.

Pokaźmy, że jesteśmy silni nie tylko w słowach, ale i w czynach.

Płacimy miesięcznie za „Iskrę“ z przesyłką pocztową lub odnośzeniem do domu 2 50 fan.; zapłaćmy za prenumeratę po 3 mk. 50 fan., a nie będzie to dla nikogo wielkim ciężarem, bo i tak cena gazety nie będzie większa od innych pism, a na jakieś około 4.000 prenumeratorów zbierze się suma, wystarczająca na tymczasowe w obecnych stosunkach najpotrzebniejsza wydatki dla dalszej egry-

stencji „Iskry“, tak niezbędnej w Zagłębiu.

Jestem pewny iż społeczeństwo nasze weźmie tę rzecz do serca i przychyli się do powyższej propozycji. A redakcja w dowód wdzięczności za poparcie pisma w krytycznym czasie może zrobić dla prenumeratorów swoich niespodziankę w rodzaju ładnej gwiazdki lub t. p., która w dwójnasób może nagrodzić nadwyżkę ceny dawnej prenumeraty.

Prenumeratorem „Iskry“
Ludwik Gabrys.

Czeladź, dn. 8/5 1919 r.

List powyższy podajemy prenumeratorem do rozważenia. Jeśli nikt nie zaprotestuje przeciw tamu, to postąpimy w myśl listu, tymbardziej że i „Kur. Zagł.“ już prenumeratę podwyższył do 3.50 miesięcznie.

Protest.

Szanowna Redakcjo!

Uprzejmie proszę o łaskawe umieszczenie w posytnym piśmie następującego protestu:

W numerze „Kurjera Zagłębia“ z dnia 2 go maja r. b. umieszczonej został w kronice snotimowej paszkwil o stosunkach urzędniczych na kopalni „Czeladź“.

Jako delegat współpracowników kop. „Czeladź“, zażądałem od Redakcji „Kurjera Zagłębia“ ujawnienia autora dla zażądania wyjaśnień. Pan, do którego polecono mi w Redakcji zwrócić się, jak mi później mówiono, p. Antoni Masurkiewicz, odmówił wyjaśnienia, podał tylko na usprawiedliwienie, sprostowanie w „Kurjerze Zagłębia“ z dn. 3 b. m., że „łapowactwo wydrukowane zostało przez pomyłkę, lecz podtrzymuje opinię poprzednią, na dowód której umieścił wyjaśnienie, że trzech pracowników musiało kop. Czeladź opuścić“.

Nie wiem, czy któremukolwiek inteligentniejszemu człowiekowi wystarczy opinia jednostronna, wydana przez może zainteresowaną osobę, nie mającą odwagi ujawnienia siebie. Ziaje się, że każdy inteligent stara się zbadać sprawę brudną wszechstron-

Członkowie chóru kościelnego w Będzinie.

Dyrygentowi chóru kościelnego, p. Stanisławowi Dudzińskiemu, w dniu Imienin zamiast upominku składamy na skarb narodowy 65 mk.

Członkowie: pp. G. Płazakówna, C. Łyszczarzówna, K. Walkowiczówna, C. Kotodziejczykówna, G. Blachówna, W. Borkowska, W. Kowalówna, Z. Kowalczevska, J. Sierantowicz, L. Pietrusiakówna, A. Cichy, D. Ciszek, P. Kowalczewski, M. Walkowicz.

8^{kl} Gimnazjum Żeńskie

Polskiej Macierzy Szkolnej w Sosnowcu przyjmuje zapisy nowych kandydatek do klas:

od I ej do VII ej włącznie, codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 9 ej do 1 ej pp.

Do kl. VIII-iej nowe uczennice przyjmowane nie będą.

Liczba miejsc w klasach jest ograniczona.

Przy zapisie należy złożyć metrykę, świadectwo szczepienia ospy i mk. 40, którą to sumę zalicza się do wpisowego, o ile uczennica jest przyjętą.

nie, a tym bardziej obowiązują te redaktorów, którzy ujawniają prywatne sprawy publiczne. Lecz redakcja „Kurjera Zagłębia” widocznie kocha się w paszkwilach i pod swoje skrzydła opiekuńcze przyjmuje anonimów.

Jako kilkunastoletni pracownik korp. „Czeladź” stwierdzić mogę, że u nas nie jest gorzej, niż w innych firmach, a nawet może lepiej, gdyż w wielu wypadkach wykazaliśmy bardzo duże poczucie solidarności i koleżeństwa.

Są i u nas jednostki słabe, lecz gdzie ich niema. Jeżeli autor i redakcja „Kurjera Zagłębia” chcą ich umoralnić, niechaj mają odwagę ujawnić tych panów, a nie przesadzać ególnikami, z których nie znamy żadnych stosunków miejscowych mogących służyć niebezpiecznym wnioskami o innych.

Dla wyjaśnienia tego „bagienka”, z polecenia kolegów, posiadam redakcję „Kurjera Zagłębia” do odpowiedzialności sądowej. Za usunięcie autora anonimów i redakcję „Kurjera Zagłębia” do gry w otwarte karty. Za łaskawe przyjęcie naszego protestu służy Sz. Redakcji wyrazy należnego szacunku.

Stanisław Wolff.

D. 6. V. 1919 r.

Z Będzina.

Ukłony dla będzińianek. Będzińscy z I-go bataljonu strzelców z Czynny pod Krakowem, wysyłają ukłony pięknym będzińiankom W. Działko, B. Lopus, S. Konieczniak, K. Kondusz, J. Wasik.

Przykra pomyłka. Niniejszym odwołujemy w opisie zajścia w cukierni „Polska” ustęp, dotyczący udziału w zajściu tym p. H. Stattlera, właściciela Biura wywiadowczego prawnego.

P. H. Stattler użyczył w zajściu tym nie brał, lecz inna osobistość, nosząca to samo nazwisko, mianowicie zegarmistrz Stattler.

Za tę przykrą pomyłkę korespondenta p. H. Stattlera u przejmie przepraszamy.

Telegramy.

Komunikat polski.

Komunikat sztabu generalnego z dnia 8 maja:

Front galicyjski.

Pod Lwowem zwyżła obustronna działalność artylerji. Artylerja ukraińska ostrzeliwała miasto Chyrów oraz dworzec kolejowy. Poza tym na całym froncie, oprócz utarczek patroli wywiadowczych, spokój.

Front wołyński.

Artylerja ukraińska ostrzeliwała Belz i Ostrobrz.

Front litewsko-białoruski.

Na wschód od Wilna zajęły oddziały nasze Słobódkę. Nieprzyjacieli cofa się wzdłuż linii kolejowej do Smorgoni. Oddziały nasze przeprowadzają się przez Wilgę. Na całym froncie utarczki patroli.

Przeprowadzka turków.

Zurych, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry”).

„Corriere” donosi z Konstantynopola:

W oczekiwaniu zajęcia miasta przez Amerykę władze tureckie rozpoczęły przeprowadzkę biur do Ismidu i Brusy w Azji Mniejszej.

„Lenin uwięziony, Trocki zamordowany.”

Wiedeń, 8 maja.

(Tel. wł. „Iskry”).

Z Londynu podają doniesienie „Daily Telegraph”, który ogłasza wiadomość z Kopenhagi tej treści, iż w Moskwie dokonano się nowy przewrót a to pod wpływem kłósk, poniesionych przez czerwona armie.

Wedle dalszych doniesień Lenin został uwięziony, a Trocki zamordowany. Inna wersja podaje jakoby Trocki popełnił samobójstwo.

Ofiary.

(Złożono bezpośrednio w „Iskrze”).

Klasy V-a i V-b 8-io Klasowej Wyższej szkoły Realnej w Będzinie, z okazji imienin swego wychowawcy, prof. Stanisława Weyny, złożyły na skarb narodowy: mk. 58, kor. 12 hal. 50.

— 5 mk na skarb narodowy od Niewiadomego.

— Członkowie chóru kościelnego w Będzinie składają 65 mk. na skarb narodowy, zamiast upominku w dzień imienin dyrygenta Stanisława Dudzińskiego.

Doktor

Jawel Broniatowski

w Częstochowie,

ul. św. Panny Marii t.j.

II Aleja Nr. 21, obok teatru Paryskiego.

ChOROBY SKÓRNE, DRÓG MOCZOWYCH I WENERYZY.

Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—6 pp.

Pisze od 12 — 1 ps pol.

Dentysta

J. Szatensztein

powrócił.

GODZINY PRZYJĘĆ:

od 10—11 i od 3—6 po poł.

Leczenie zębów, plombowanie, wprawianie zębów bez podniebienia, złote korony.

ul. Modrzejowska Nr. 3.

Ceny przystępne!

Hurtowa i detaliczna sprzedaż i dostawa

Cukierków

oraz wyrobów cukierniczych pierwszorzędnych firm warszawskich

ALBIN PRZYTULSKI

Sosnowiec, ul. Warszawska 6, sklep.

Ceny przystępne!

2,000 mk. nagrody

kto wykryje kradzież popełnioną dnia 3 maja na 15 TYSIĘCY MAREK sklep z cygarami CH. D. BRAUERA na ulicy Kołłątaja 35 w Będzinie.

Skład Hurtowy
I. Proskurowskiego i S-ki
w Sosnowcu, Modrzejowska 37,
poleca:

Kawę paloną w paru gatunkach.
Kawę słodową w paczkach 1/4 i 1/2 w najlepszym gatunku.
Cukry, frysy firmy Fr. Fuchs i Synowie w Warszawie i innych firm.
Cykorję Ferd. Bohma i innych firm.
Czekoladki, trufle orkowe, koniak, likier, i t. p.
Rosmanowska farbka do bielizny w proszku.
Maak, firmy Zygm. Mamlok.
„Szadln”, płyn do czyszczenia metali.
Pasta do obuwia
oraz inne artykuły wchodzące w zakres kolonialny.

Kupujcie!
KAWĘ SŁODOWĄ
— — — — —
znana ze swej dobroci — — — — —
SOSNOWIECKIEJ PALARNI KAWY
I. Proskurowskiego i S-ki w Sosnowcu.
Żądać wszędzie. — Żądać wszędzie.

PAPEŃ I SMOŁĘ
sprzedaje tanio
Fabryka Papy, JAN GROSS
w SOSNOWCU — Małachowskiego Nr. 30.

W 7-io kl. Szkole Realnej żeńskiej
Dęblińska 1
ZAPISY kandydatek codziennie od 9 — 1.
EGZAMINY wstępne 27 i 28 maja.

DOM HANDLOWY
ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa, Aleja 20.
Skład smacznych instrumentów muzycznych (walcowa i elektrycznych).
Cenniki, oferty i t. d. na żądanie

Drobne ogłoszenia

Dyplomowana
nauczycielka udziela lekcji angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Stary-Sosnowiec. Swoboda 6, II piętro.

Zgubiono patent na imię Moszka Miodownik z Sosnowca. Zwrócić za wynagrodzeniem. Sosnowiec, Targowa 7. Handlarz.

Zgubiono patent na sklep rzeźniczy Władysława Potomskiego z Koziegłów powiat Będziński za Nr 5115.

Pianistka Róża Finkelstein uczennica profesora Warszawskiego Konserwatorium Antoniego Sygietyńskiego, udziela lekcji i przygotowuje do Konserwatorium. Tamże koncertowy fortepjan do sprzedania. Ostrogórska Nr 18

Kupę mandolinę. Oferty w „Iskrze” pod „44”.

Przybłąkała się koza. Wiadomość w Będzinie.

Slusarsko -Mechaniczny zakład sprzedam. Wiadomość w redakcji.

Fryzjerski subjekt potrzebny zaraz lub od pierwszego. Będzin, Prokopowicz.

Sklep spożywczy z mieszkaniem z powodu wyjazdu do odstepienia. Wiadomość w Redakcji.

Nasiona świeże poleca ogrodnictwo handlowe „Flora”. Sosnowiec, ul. 3 Maja Nr 18, rozpocznie się 15 maja r. b.

Licytacja w likwidującym się lombardzie, Targowa 18, rozpocznie się 15 maja r. b.

Pokój umeblowany jest do wynajęcia przy rodzinie. Of. Kołłątaja Nr 11. Wiadomość u dozorca.

Zaginął paszport wydany przez władze niemieckie na imię Zelig Szczekacz.

Meble, szafki i symfony na sprzedaż. Kolłątaja 17 m. 2.

Medalistka Warszawskiego gimnazjum udziela korepetycji i lekcji, również konwersacji francuskiej i niemieckiej Ostrogórska 18, I piętro w oficynie.

Stroż—Ogrodnik żonaty potrzebny zaraz. Pensja 200 mk. miesięcznie. Opal, światło i mieszkanie. (Pokój z kuchnią). Fürstenberg, Będzin, Kołłątaja Nr 57.

Byt zapewniony!
Do sprzedania księgarnia z materiałem piśmiennym, instrumentami muzycznymi i t. p. obok gmachu powiatu w Sosnowcu, w którym mieszczą się szkoły. Wiadomość: Marjaska 3.

Pracownia sukien i kostiumów damskich ul. Grochowa Nr 6. poleca się łaskawej pamięci sz. klienteli, — robota wykwiłta, ceny umiarkowane. Z poważ. Aleksandra Jakóbczykówna

Zaginęły 2 paszporty, wydane w Strzemieszycach na imię Petroneli i Józefa Pilarków.

Groch szparagowy, bardzo dobry gatunek, do sprzedania. Wiadomość w „Iskrze”.

Zgubiono w dzielnicy przy ulicy Staro-Sosnowieckiej Nr 56 portmonek, która zawierała 1 g a r k e św. Antoniego, koronkę i dwa kluczyki. Uprasza się znaleźć o zwrot do „Iskry”.

Wdowiec z trojgiem dzieci: córka lat 14, synowie lat 10 i 6, poszukuje inteligentnej wychowawczyni i do zarządu domem w średnim wieku. Pensja mk. 60. Zgłosić się: kopalnia Czeladź, biuro główne, kasjer.

Potrzebna kasjerka do „Sfinksa”.

Beczki po oleju maszynowym, cylindrowym, smarze Turvotta i smole w większej partii do sprzedania. Zapytania kierować, Zawiercie, skrzynka pocztowa Nr 11.

Urządnik poszukuje od zaraz inteligentnej, średniego wieku, osoby do zarządu domem i zajęcia się dziewczynkami. Wiadomość: Walcownia Reazard, Brodziński.

Samodzielny monter Antoni Różański, praski poddany, posiadający dobrą praktykę w fachach: kowalskim, slusarsko-maszynowym i kotlarskim. Obecnie 19 letnia praktyka jako samodzielny monter kotłów parowych, każdego systemu, poszukuje miejsca jako mistrz na kopalni dób w fabryce papieru. Oferty do „Iskry” w Sosnowcu pod A. R.

Zaginął paszport niemiecki wydany w Sosnowcu na imię Haima Szafirszteina.

Zaginął paszport rosyjski na imię Franciszka Bartosiaka, 2 metryki dzieciinne Tomazsa i Anieli Bartosiaka, oraz pieniądze. Znalazca raczy zwrócić do „Iskry”.

Sprzedam dom, 74 przętów ogrodu owocowego. Lokal woli 4 pokoje w restauracji, biuro, kawiarnia. Wiadomość: Musiał, Kalska 37. lub „Iskra”

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Sosnowcu na imię Ryki Szawlewicz.